EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PAMATNOSTĀDNE (ES) 2023/832

(2022. gada 16. decembris),

ar ko groza Pamatnostādni (ES) 2016/65 par Eurosistēmas monetārās politikas regulējuma īstenošanā piemērotajiem novērtējuma diskontiem (ECB/2015/35) *(ECB/2022/49)*

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 127. panta 2. punkta pirmo ievilkumu,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtus un jo īpaši to 3.1. panta pirmo ievilkumu, 9.2. pantu, 12.1. pantu, 14.3. pantu, 18.2. pantu un 20. panta pirmo daļu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 18.1. pantu Eiropas Centrālā banka (ECB) un to dalībvalstu nacionālās centrālās bankas, kuru valūta ir euro (turpmāk – "NCB"), var veikt kredītoperācijas ar kredītiestādēm un citiem tirgus dalībniekiem, aizdodot pret atbilstošu nodrošinājumu. Vispārējie nosacījumi, ar kādiem ECB un NCB ir gatavas veikt kredītoperācijas, tostarp kritēriji, kas nosaka nodrošinājuma atbilstību Eurosistēmas kredītoperāciju mērķiem, noteikti Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādnē (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) ([1]).

(2) Uz visiem Eurosistēmas kredītoperāciju atbilstošajiem aktīviem attiecas noteikti riska kontroles pasākumi, kuri aizsargā no finansiāliem zaudējumiem gadījumos, kuros nodrošinājums jārealizē darījuma partnera saistību neizpildes dēļ. Lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzību, Eurosistēmas riska kontroles sistēma tiek regulāri pārskatīta. Šādas regulārās pārskatīšanas rezultātā ECB Padome 2022. gada 15. jūlijā nolēma ieviest dažas izmaiņas riska kontroles sistēmā.

(3) ECB Padome nolēma turpināt pakāpeniski atcelt novērtējuma diskontu pagaidu samazināšanu, kas tika apstiprināta kā daļa no nodrošinājuma atvieglojumu pagaidu pasākumiem, ko Eurosistēma īstenoja, reaģējot uz ārkārtējiem ekonomikas un finanšu apstākļiem saistībā ar koronavīrusa slimības (Covid-19) izplatīšanos. Šis ir novērtējuma diskontu samazināšanas pakāpeniskas atcelšanas otrais posms, par kuru ECB Padome nolēma 2022. gada 23. martā un ar kuru tiks pabeigta minētā pakāpeniskā atcelšana.

(4) Tā kā citu nodrošināto obligāciju, kurām piemēro normatīvos noteikumus, un *multi cédulas* riska profils ir līdzīgs liela apjoma nodrošināto obligāciju riska profilam, ECB Padome arī nolēma, ka tām būtu jāpiemēro vienādi diskontu novērtējumi, un tāpēc visas nodrošinātās obligācijas, kurām piemēro normatīvos noteikumus, un *multi cédulas* būtu jāiekļauj II diskontu kategorijā un atsauces uz liela apjoma nodrošinātajām obligācijām būtu jāsvītro no Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādnes (ES) 2016/65 (ECB/2015/35) ([2]).

([1]) Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/510 (2014. gada 19. decembris) par Eurosistēmas monetārās politikas regulējuma īstenošanu (Vispārējās dokumentācijas pamatnostādne) (ECB/2014/60) (OV L 91, 2.4.2015., 3. lpp.).

([2]) Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2016/65 (2015. gada 18. novembris) par Eurosistēmas monetārās politikas regulējuma īstenošanā piemērotajiem novērtējuma diskontiem (ECB/2015/35) (OV L 14, 21.1.2016., 30. lpp.).

(5) Turklāt Padome nolēma mainīt Eiropas Savienības emitēto parāda instrumentu klasifikāciju no II diskontu kategorijas uz I diskontu kategoriju, ņemot vērā to salīdzināmību ar pēdējās minētās kategorijas parāda instrumentiem cenu noteikšanas, kā arī tirgus riska un likviditātes riska ziņā, ņemot vērā instrumenta kredītreitingu vai atlikušo termiņu. Tas atbilst tādiem riska pārvaldības principiem, kā aizsardzība, konsekvence, vienkāršība un pārredzamība, kas ir Eurosistēmas nodrošinājuma regulējuma, t. sk. novērtējuma diskontu, izstrādes pamatā.

(6) Lai varētu veikt detalizētāku un atbilstošāku ar ilgtermiņa termiņa instrumentiem saistīto risku novēršanu un tādējādi uzlabotu diskontu grafika riska segumu, tika nolemts sadalīt to instrumentu kategoriju, kuriem ir visilgākais atlikušais termiņš (t. i., ilgāks nekā 10 gadi ([10, ∞)), trīs jaunās kategorijās – 10 līdz 15 gadi ([10, 15)), 15 līdz 30 gadi ([15, 30)) un 30 gadi vai ilgāks ([30, ∞)). Šis lēmums kopā ar lēmumu piemērot no termiņa atkarīgu teorētisku novērtējuma pazeminājumu paredzēts arī tam, lai uzlabotu šī teorētiskā novērtējuma riska seguma granularitāti, kas jo īpaši attiecas uz instrumentiem ar ilgāku termiņu.

(7) Tika arī uzskatīts par nepieciešamu sīkāk precizēt un pielāgot pašu izmantotu nodrošināto obligāciju atlikušā termiņa definīciju, nošķirot obligācijas ar negarantētu pamatsummas atmaksu un obligācijas ar atmaksas nosacījuma pagarinājumu, lai izvairītos no nepamatota (t. i., ar riska apsvērumiem neattaisnota) novērtējuma diskontu pieauguma, ko pēdējām minētajām obligācijām piemērotu, iepriekš minēto ilgtermiņa parāda instrumentu kategoriju sadalot trīs atšķirīgās kategorijās.

(8) Turklāt ECB Padome nolēma gan pastāvīgajā, gan pagaidu nodrošinājuma regulējumā aizstāt saskaņā ar Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 134. pantu tirgojamiem aktīviem pašlaik piemēroto fiksēto 5 % teorētisko novērtējuma pazeminājumu ar no termiņa atkarīgu pazeminājuma grafiku visiem teorētiski novērtētiem tirgojamiem aktīviem, izņemot tos, kas iekļauti I diskontu kategorijā. Tā iemesls ir Eurosistēmas nodrošinājuma granulētāka aizsardzība pret modeļu riskiem, kas izriet no tirgojamu aktīvu teorētiska novērtējuma.

(9) Turklāt, lai pienācīgi atspoguļotu riskus, kas saistīti ar tirgojamiem aktīviem ar mainīgas procentu likmes kuponiem, un lai uzlabotu Eurosistēmas riska aizsardzību, tika nolemts saskaņot tirgojamu aktīvu ar fiksētu kuponu un tirgojamu aktīvu ar mainīgas procentu likmes kuponu diskontu klasifikāciju, jo tie uzrādīja salīdzināmu kopējā riska līmeni.

(10) Tādēļ attiecīgi jāgroza Pamatnostādne (ES) 2016/65 (ECB/2015/35),

IR PIEŅĒMUSI ŠO PAMATNOSTĀDNI.

1. pants

Grozījumi

Pamatnostādni (ES) 2016/65 (ECB/2015/35) groza šādi:

1) ar šādiem punktiem aizstāj 2. panta a), b) un c) punktu:

“a) centrālo valdību emitētie parāda instrumenti, Eiropas Savienības emitētie parāda instrumenti, ECB parāda sertifikāti un parāda sertifikāti, ko NCB emitējušas pirms euro ieviešanas attiecīgajā dalībvalstī, kuras valūta ir euro, iekļauti I diskontu kategorijā;

b) parāda instrumenti, ko emitējušas:

i) vietējās un reģionālās valdības;

ii) iestādes (kredītiestādes vai iestādes, kas nav kredītiestādes), kuras Eurosistēma klasificējusi kā aģentūras un kuras atbilst kvantitatīvajiem kritērijiem, kas noteikti Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) XIIa pielikumā;

iii) daudzpusējās attīstības bankas un starptautiskās organizācijas, izņemot Eiropas Savienību; kā arī nodrošinātās obligācijas, kurām piemēro normatīvos noteikumus, un *multi cédulas* iekļautas II diskontu kategorijā;

c) parāda instrumenti, ko emitējušas:

i) nefinanšu sabiedrības;

ii) valsts sektora sabiedrības; un

iii) aģentūras, kuras ir iestādes, kas nav kredītiestādes, kuri neatbilst kvantitatīvajiem kritērijiem, kas noteikti Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) XIIa pielikumā, iekļauti III diskontu kategorijā;";

2) ar šādu pantu aizstāj 3. pantu:

"*3. pants*

Tirgojamo aktīvu novērtējuma diskonti

1. Novērtējuma diskontus tirgojamiem aktīviem, kas iekļauti I–IV diskontu kategorijā, nosaka pamatojoties uz:

a) konkrētā aktīva iekļaušanu 1., 2. vai 3. kredītkvalitātes līmenī;

b) aktīva atlikušo termiņu, kā norādīts 2. punktā;

c) aktīva kupona struktūru, kā norādīts 2. punktā.

2. Attiecībā uz I–IV diskontu kategorijā iekļautiem tirgojamiem aktīviem piemērojamais novērtējuma diskonts ir atkarīgs no aktīva atlikušā termiņa vai kupona struktūras (fiksētas/mainīgas vai nulles procentu likmes kupons), to nosakot saskaņā ar šīs pamatnostādnes pielikuma 2. tabulu. Attiecīgais termiņš piemērojamā novērtējuma diskonta noteikšanai neatkarīgi no kupona struktūras ir aktīva atlikušais termiņš.

2.a Pašu izmantotu nodrošināto obligāciju atlikušā termiņa noteikšana atkarīga no tā, vai pašu izmantotām nodrošinātajām obligācijām ir šāda negarantētas pamatsummas atmaksas struktūra vai atmaksas nosacījuma pagarinājuma struktūra:

a) tādu pašu izmantotu nodrošināto obligāciju gadījumā, kurām ir negarantētas pamatsummas atmaksas struktūra, atlikušo termiņu definē kā maksimālo laiku, līdz kuram termiņu var pagarināt, kā atspoguļots konkrētās nodrošinātās obligācijas noteikumos un nosacījumos;

b) attiecībā uz pašu izmantotām nodrošinātajām obligācijām ar atmaksas nosacījuma pagarinājuma struktūru atlikušais termiņš atbilst [10,15] gada kategorijai.

Šī 2.a punkta vajadzībām "pašu izmantotās" nozīmē nodrošinātās obligācijas, ko iesniedz vai izmanto darījuma partneris un ko emitējis vai garantējis pats darījuma partneris vai cita institūcija, ar kuru šim darījuma partnerim ir ciešas saiknes, kas noteiktas saskaņā ar Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 138. pantu.

3. V diskontu kategorijā iekļautiem tirgojamiem aktīviem neatkarīgi no to kupona struktūras piemērojamo novērtējuma diskontu nosaka, pamatojoties uz vidējo svērto aktīva izmantošanas laiku, kā sīkāk noteikts 4. un 5. punktā. V kategorijā iekļautiem tirgojamiem aktīviem piemērojamie novērtējuma diskonti noteikti šīs pamatnostādnes pielikuma 2.a tabulā.

4. Ar aktīviem nodrošināta vērtspapīra augstākās prioritātes laidiena vidējo svērto izmantošanas laiku aprēķina kā gaidāmo vidējo svērto laiku, kas atlicis līdz šā laidiena atmaksai. Paturētiem mobilizētajiem ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem vidējā svērtā izmantošanas laika aprēķināšanai pieņem, ka emitenta pirkšanas iespējas netiks izmantotas.

5. Šī panta 4. punktā "paturēti mobilizētie ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri" ir ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri, kuriem lielāku procentuālo daļu nekā 75 % no atlikušās nominālvērtības izmanto darījuma partneris, kurš ir ar aktīviem nodrošinātā vērtspapīra iniciators, vai iestādes, kurām ar iniciatoru ir ciešas saiknes. Šādas ciešas saiknes nosaka saskaņā ar Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 138. pantu.";

3) ar šādu pantu aizstāj 4. pantu:

"*4. pants*

Papildu novērtējuma diskonti, ko piemēro noteikta veida tirgojamiem aktīviem

Papildus šīs pamatnostādnes 3. pantā noteiktajiem novērtējuma diskontiem noteikta veida tirgojamiem aktīviem piemēro šādus papildu novērtējuma diskontus:

a) visiem tirgojamiem aktīviem, kas iekļauti II, III, IV un V diskontu kategorijā un kas tiek novērtēti teorētiski saskaņā ar Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 134. panta noteikumiem, piemēro papildu novērtējuma diskontu novērtējuma pazeminājuma veidā. Novērtējuma pazeminājums, arī pašu izmantotām nodrošinātajām obligācijām, atkarīgs no sagaidāmā atlikušā termiņa vai – V diskontu kategorijas gadījumā – no aktīva vidējā svērtā izmantošanas laika līmeņos, kas noteikti šīs pamatnostādnes pielikuma 4. tabulā. Lai aprēķinātu pašu izmatotu nodrošināto obligāciju novērtējuma pazeminājumu, sagaidāmais atlikušais termiņš ir sākotnēji paredzētais termiņš, ja vien nav iedarbināts termiņa pagarinājums un līdz brīdim, kad termiņa pagarinājums iedarbināts;

b) uz pašu izmantotām nodrošinātajām obligācijām attiecas papildu novērtējuma diskonts: i) 8 % apmērā, ko piemēro kredītkvalitātes 1. un 2. līmeņa parāda instrumentu vērtībai; un ii) 12 % apmērā, ko piemēro kredītkvalitātes 3. līmeņa parāda instrumentu vērtībai. Šī apakšpunkta vajadzībām "pašu izmantotās" nozīmē "pašu izmantotās" 3. panta 2.a punkta izpratnē;

c) ja b) apakšpunktā minēto novērtējuma diskontu nevar piemērot, ņemot vērā NCB, trešās puses aģenta vai TARGET nodrošinājuma pārvaldības sistēmu automatizētajam nodrošinājumam, šādās sistēmās vai platformās papildu novērtējuma diskontu piemēro visai to nodrošināto obligāciju emisijas vērtībai, kuras var izmantot pašu vajadzībām.";

4) ar šādu punktu aizstāj 5. panta 5. punktu:

"5. Netirgojamiem neliela apjoma ar hipotēku nodrošinātiem parāda instrumentiem piemēro 31,5 % novērtējuma diskontu.";

5) pielikumu aizstāj ar šīs pamatnostādnes pielikumu.

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī pamatnostādne stājas spēkā dienā, kurā to paziņo NCB.

2. NCB veic vajadzīgos pasākumus, lai panāktu atbilstību šai pamatnostādnei, un piemēro tos ar 2023. gada 29. jūniju. Tās ne vēlāk kā 2023. gada 17. februārī informē ECB par dokumentiem un līdzekļiem, kas saistīti ar šiem pasākumiem.

3. pants

Adresāti

Šī pamatnostādne ir adresēta NCB.

Frankfurtē pie Mainas, 2022. gada 16. decembrī

ECB Padomes vārdā –
ECB prezidente
Christine LAGARDE

PIELIKUMS

Pamatnostādnes (ES) 2016/65 (ECB/2015/35) pielikumu aizstāj ar šādu pielikumu:

"*PIELIKUMS*

1. tabula

Atbilstošu tirgojamo aktīvu diskontu kategorijas, kuru pamatā ir emitenta veids un/vai aktīva veids

I kategorija	II kategorija	III kategorija	IV kategorija	V kategorija
Centrālo valdību emitētie parāda instrumenti Eiropas Savienības emitētie parāda instrumenti ECB parāda sertifikāti Parāda sertifikāti, ko nacionālās centrālās bankas (NCB) emitējušas pirms euro ieviešanas dienas to attiecīgajā dalībvalstī	Vietējo un reģionālo valdību emitētie parāda instrumenti Parāda instrumenti, ko emitējušas iestādes (kredītiestādes vai iestādes, kas nav kredītiestādes), kuras Eurosistēma klasificējusi kā aģentūras un kuras atbilst kvantitatīvajiem kritērijiem, kas noteikti Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) XIIa pielikumā Parāda instrumenti, ko emitējušas daudzpusējas attīstības bankas un starptautiskas organizācijas, izņemot Eiropas Savienību Nodrošinātās obligācijas, kurām piemēro normatīvos noteikumus Multi cédulas	Parāda instrumenti, ko emitējušas nefinanšu sabiedrības, valsts sektora sabiedrības un aģentūras, kuras ir iestādes, kas nav kredītiestādes, un kuras neatbilst kvantitatīvajiem kritērijiem, kas noteikti Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) XIIa pielikumā	Nenodrošināti parāda instrumenti, ko emitējušas kredītiestādes un aģentūras, kas ir kredītiestādes, kuras neatbilst kvantitatīvajiem kritērijiem, kas noteikti Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) XIIa pielikumā Nenodrošināti finanšu sabiedrību, kas nav kredītiestādes, emitētie parāda instrumenti	Ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri

2. tabula

Novērtējuma diskontu līmeņi, ko piemēro atbilstošiem tirgojamiem aktīviem I–IV diskontu kategorijā

(%)

		Diskontu kategorijas							
		I kategorija		II kategorija		III kategorija		IV kategorija	
Kredītkvalitāte	Atlikušais termiņš (gados) (*)	fiksētas vai mainīgas procentu likmes kupons	nulles kupons	fiksētas vai mainīgas procentu likmes kupons	nulles kupons	fiksētas vai mainīgas procentu likmes kupons	nulles kupons	fiksētas vai mainīgas procentu likmes kupons	nulles kupons
1. un 2. līmenis	[0, 1)	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	7,5	7,5
	[1, 3)	1,0	2,0	1,5	2,5	2,0	3,0	10,0	11,5
	[3, 5)	1,5	2,5	2,5	3,5	3,0	4,5	12,0	13,0
	[5, 7)	2,0	3,0	3,5	4,5	4,5	6,0	14,0	15,0
	[7, 10)	3,0	4,0	4,5	6,5	6,0	8,0	16,0	17,5
	[10, 15)	4,0	5,0	6,5	8,5	7,5	10,0	18,0	22,5
	[15, 30)	5,0	6,0	8,0	11,5	9,0	13,0	21,0	25,0
	[30, ∞)	6,0	9,0	10,0	13,0	11,0	16,0	24,0	31,5
		Diskontu kategorijas							
		I kategorija		II kategorija		III kategorija		IV kategorija	
Kredītkvalitāte	Atlikušais termiņš (gados)	fiksētas vai mainīgas procentu likmes kupons	nulles kupons	fiksētas vai mainīgas procentu likmes kupons	nulles kupons	fiksētas vai mainīgas procentu likmes kupons	nulles kupons	fiksētas vai mainīgas procentu likmes kupons	nulles kupons
3. līmenis	[0, 1)	5,0	5,0	5,5	5,5	6,5	6,5	11,5	11,5
	[1, 3)	6,0	7,0	7,5	10,5	9,5	12,0	18,5	20,0
	[3, 5)	8,5	10,0	11,0	16,0	13,0	18,0	23,0	27,0
	[5, 7)	10,0	11,5	12,5	17,0	15,0	21,5	25,5	29,5
	[7, 10)	11,5	13,0	14,0	21,0	17,0	23,5	26,5	31,5
	[10, 15)	12,5	14,0	17,0	25,5	19,5	28,0	28,5	35,0
	[15, 30)	13,5	15,0	20,0	28,5	22,0	31,0	31,5	39,0
	[30, ∞)	14,0	17,0	22,0	32,5	25,0	35,5	34,5	43,0

(*) T. i., [0,1) – atlikušais termiņš īsāks par 1 gadu, [1,3) – atlikušais termiņš ir 1 gads vai ilgāks par 1 gadu, bet īsāks par 3 gadiem, utt.

2.a tabula

Novērtējuma diskontu līmeņi, ko piemēro atbilstošiem tirgojamiem aktīviem V diskontu kategorijā

(%)

		V kategorija
Kredītkvalitāte	Vidējais svērtais izmantošanas laiks (*)	Novērtējuma diskonts
1. un 2. līmenis	[0, 1)	4,0
	[1, 3)	5,0
	[3, 5)	7,0
	[5, 7)	9,0
	[7, 10)	12,0
	[10, 15)	18,0
	[15, 30)	20,0
	[30, ∞)	22,0

(*) T. i., [0,1) – vidējais svērtais izmantošanas laiks īsāks par 1 gadu, [1,3) – vidējais svērtais izmantošanas laiks ir 1 gads vai ilgāks par 1 gadu, bet īsāks par 3 gadiem, utt.

3. tabula

Novērtējuma diskontu līmeņi, ko piemēro atbilstošām kredītprasībām

(%)

Kredītkvalitāte	Atlikušais termiņš (gados) (*)	Fiksētais procentu maksājums	Mainīgais procentu maksājums
1. un 2. līmenis	[0, 1)	8,0	8,0
	[1, 3)	11,5	8,0
	[3, 5)	15,0	8,0
	[5, 7)	20,0	11,5
	[7, 10)	26,0	15,0
	[10, 15)	33,0	20,0
	[15, 30)	38,0	26,0
	[30, ∞)	40,0	33,0
3. līmenis	[0, 1)	16,0	16,0
	[1, 3)	25,0	16,0
	[3, 5)	35,0	16,0
	[5, 7)	42,0	25,0
	[7, 10)	46,0	35,0
	[10, 15)	48,0	42,0
	[15, 30)	50,0	46,0
	[30, ∞)	52,0	48,0

(*) T. i., [0,1) – atlikušais termiņš īsāks par 1 gadu, [1,3) – atlikušais termiņš ir 1 gads vai ilgāks par 1 gadu, bet īsāks par 3 gadiem, utt.

4. tabula

Novērtējuma pazeminājuma līmeņi (%), ko piemēro teorētiski novērtētiem II–V diskontu kategorijas tirgojamiem aktīviem

(%)

Atlikušais termiņš/vidējais svērtais izmantošanas laiks (gadi) (*)	Novērtējuma pazeminājums
[0, 1)	1,5
[1, 3)	2,5
[3, 5)	3,0
[5, 7)	3,5
[7, 10)	4,5
[10, 15)	6,0
[15, 30)	8,0
[30, ∞)	13,0

(*) T. i., [0,1) – atlikušais termiņš / vidējais svērtais izmantošanas laiks īsāks par 1 gadu, [1,3) – atlikušais termiņš / vidējais svērtais izmantošanas laiks ir 1 gads vai ilgāks par 1 gadu, bet īsāks par 3 gadiem, utt.”